

izvleček

Zamisel in izgradnja stanovanjske hiše na Ljubljanskem barju se je zgledovala po bivaliških starih prebivalcev Ljubljanskega barja (mostiščarjih), ki so gradili svoja bivališča (mostišča) na kolih, zabitih v barjanska tla. Celoten objekt je dvignjen nad pritličje in stoji na šestih jeklenih stebrih ter ga je ob eventualnih posedkih zaradi majhne nosilnosti temeljnih tal možno po višini dvigovati. Lahko nosilno konstrukcijo tvori jekleni skelet ter sovprežna AB plošča. Stene in stropovi so zgrajene po principu suhomontažne gradnje. Rezultat oblikovanja notranjega prostora z uporabo naravnih materialov ter barv so živahni in svetli prostori.

abstract

The idea and construction of the residential buildings on the Ljubljana Marsh (Barje) followed examples given by prehistoric marsh-dwellers (mostiščarji), who built their homes as pile-dwellings on piles sunk into the marshland. The whole structure is raised above the ground-floor level and stands on six steel columns, which can be raised vertically if eventual settlement occurs because of the ground's poor load-bearing capacity. The light load-bearing structure consists of a steel frame and composite RC slab. Walls and floor structures are built by using dry assembly techniques. Natural materials and colour have been used in the interior design, thus providing vibrant and light spaces.

ključne besede:

barje, hiša, jeklen skelet, stebri

key words:

columns, house, marshland, steel skeleton,

Povečanje družine, ki je stanovala v enosobnem stanovanju, je narekovalo iskanje boljših pogojev bivanja. Kot možna rešitev se je pokazala gradnja stanovanjske enote pri že obstoječi hiši. Dolga, a ozka parcela ter obstoječ objekt sta postavljala posebne pogoje. Dodatni zahtevi sta bili ohranitev čimveč zelenice na vrtu in dostop do obstoječe garaže. Zaradi odstranjenega nadstrešnice, je bilo potrebno zagotoviti pokrit prostor za avtomobila, ki sta bila spravljena pod njo ter zagotoviti parkirna mesta za nove stanovalce. Poleg tega je morala sama gradnja čim manj motiti življenje v obstoječi hiši.

Lokacijo prizidka zaznamuje izrazita naravna barjanska krajina z ravno pokrajino in bujno rastočim vrbovjem ob osuševalnih in drenažnih jarkih. Ljubljansko barje je s svojimi kmetijskimi potmi "štradoni" in drenažnimi osuševalnimi jarki umeščeno med mestom Ljubljano in Krimskim gozdnim masivom. Prizidek je umeščen pri stanovanjski hiši ob Izanski cesti. Izanska cesta oblikuje premo povezavo med urbaniziranim območjem Ljubljane in gozdnatim masivom Krimskega pogorja. Zasnova objekta-prizidka izhaja iz zaprtega introvertiranega prostora obstoječe hiše, ki ima značilnost podolžno razložene stanovanjske hiše, pač dediščine parcelacije barjanskih travnikov med drenažne jarke.

Osnovna ideja konstrukcije se je zgledovala po bivaliških starih prebivalcev tega področja mostiščarjev, to je v bivališču na "kolih", kjer je med stebri namesto nekdanjih drevakov dovolj prostora za parkiranje avtomobilov. Na šestih stebrih je zgrajen bivalni del. Bivalni del je moral poleg funkcionalne ustreznosti predvidenemu programu stanovanja, ustrezati tudi konstrukcijski zahtevi po čim manjši teži. To je bilo mogoče doseči le z uporabo lahkih, a močnih materialov. V obravnavanem primeru je to pomenilo nosilno jekleno skeletno konstrukcijo, postavljeno na šest okroglih jeklenih stebrov in lahke predelne suhomontažne stene.

Prizidek se previdno vgrajuje v okoliški prostor tako, da ohranja pogled na preostali del vrtnega parka, drevesa in grmičevje ter jih premišljeno vključi v doživljanje bivalnega ambienta. Zato dojemamo prostor prizidka tudi v notranjosti kot odprt barjanski ambient, okvirjen s čistimi linijami in povezan z zunanjim okoljem.

Nov objekt izgubi svojo grobo gradbeniško stvarnost in preide v poetično pripoved barjanskih koliščarjev. Le z opečno barvo fasadnega zidu in temnorjavo barvo lesenih dodatkov, ki se navezujejo na opečno fasado in lesen opaž prvotne zgradbe, se v zasnovi diskretno označuje ločnica med zunaj in znotraj. Tako zasnovani prizidek je preprost po obliki in kompleksen v tlorisni organiziranosti, je s tem hladen v zunanjsčini tlakovanega parkirišča a topel v notranjščini lesenega ladijskega poda in svetlega mansardnega opaža. V stavbi prevladuje struktura deskanega ladijskega poda in belo obarvanih mavčnih plošč. Uporaba smrekovega ladijskega poda in mansardnega smrekovega opaža je formalno in oblikovno prepričljiva, je pa od investitorja - arhitekta zahtevala pogumno odločitev v zadnji fazi izvedbe. Prepričan sem, da je v zasnovi arhitekture in konstrukcije nesmiselno vračanje k obstoječi nenačrti pozidavi Izanske ceste in okolice. V razvrednoteni prostor predmestja Ljubljane je postavljen nevtralen, skoraj kubičen objekt, ki je označen z diskretno barvo fasade, s privijačeno leseno palično konstrukcijo

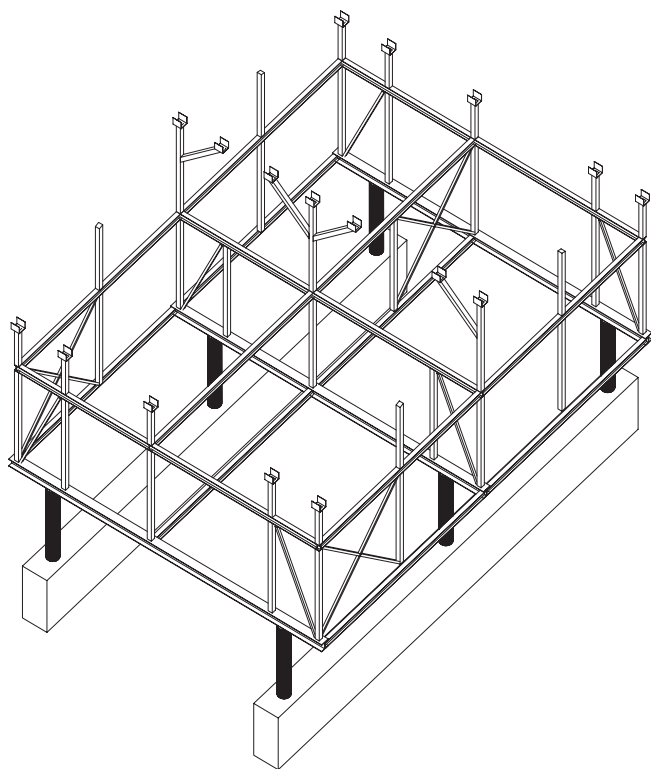
Investitor:	Alenka in Jože Kušar
Arhitektura:	Domen Kušar, u.d.i.a.
	Jože Kušar, u.d.i.a.
Konstrukcija:	Jože Kušar, u.d.i.a.
Interier:	Domen Kušar, u.d.i.a.
Čas gradnje:	julij 2001 - februar 2003
Površina:	95 m ²

in postavljen v zelen okvir nasajenega drevja okolice. V okolju, v katerem prekaša dosedanje novogradnje, se novi prizidek vede zadržano in introvertirano.

Prizidek je dvignjen na stebre ter obdan s fasado, ki skriva njegovo dragoceno vsebino, vendar se tudi spogleduje z banalno običajno predmestno ljubljansko okolico. Za zaprtimi fasadnimi paravan, stran od prometne Ižanske ceste, se skrivajo tihi in mirni notranji prostori, v katere se odpira lahkotna notranost prizidka. V teh prostorih se soočajo pogledi dreves s koščki oblačnega neba in v daljavi vrhovi Kamniških planin. Prostori so intimno odmaknjeni od vsakdanje stvarnosti. Le na skupnem stopnišču, kjer se prizidek približa stari hiši, so mogoči pogledi na sosedno okolje. V zasnovi in izvedbi je zavestno negovana kultura avtorske stvaritve in detajla. V stavbi s tem ničesar ne prepuščamo naključju. V vseh prostorih je posebna pozornost namenjena materialu, obdelavi in artikuliranju stikov med površinami in materiali. Z domiselno skladnostjo tehnologije obdelave so vgrajeni materiali prisiljeni, da vstopijo v svet poetičnosti arhitekture. Les je gladek v teksturi. Ograja ni več samo funkcionalni element varovanja, temveč postane likovna in oblikovna kompozicija, ki v povezavi s stenskimi knjižnimi policami, stopnišče napravi v višino in globino razvit kalejdoskop svetlega in temnega, pisanega in živahnega.

Prizidek odlikuje jasno strukturirano oblikovanje, ki sledi členjenosti posameznih stanovanjskih prostorov. Posebno prepričljiva je kvalitetno oblikovana južna stran, ki omogoča intimen stik z naravo sosedne kmetije, pozimi dodatno sončno toplo vzdušje, poleti pa zaradi dobrih izolacijskih materialov in arhitekturnih rešitev primerno hladen prostor.

Prizidek k stanovanjski hiši ob Ižanski cesti izstopa iz vrste podobnih objektov po konstrukcijsko jasnem in funkcionalno ustreznem oblikovanju ter po kvaliteti izvedbe. Obenem se s svojo pojavnostjo tako v konstrukciji in materialih kot s členitvijo stavbnih mas ustrezno prilagaja okolici in je hkrati prijazen za stanovalce v njem.

Slika 1: Aksonometrija nosilne jeklene konstrukcije.
Axonometric presentation of the load-bearing steel construction.

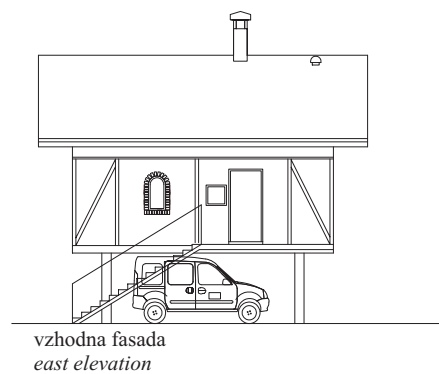
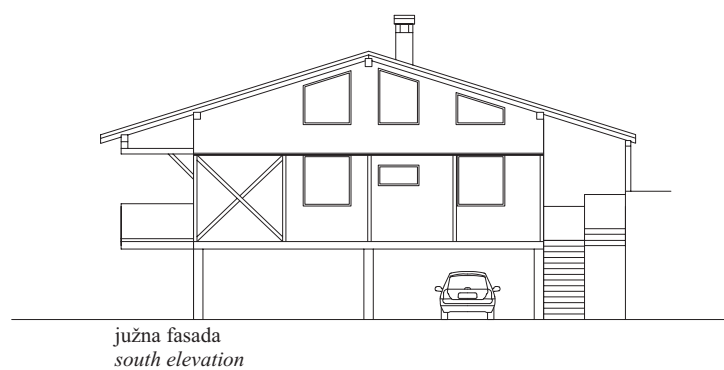
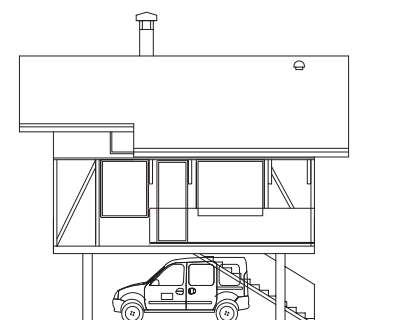
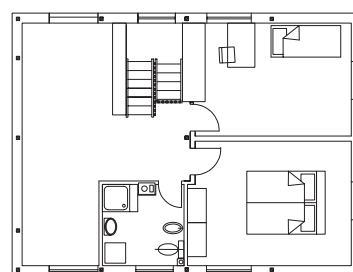
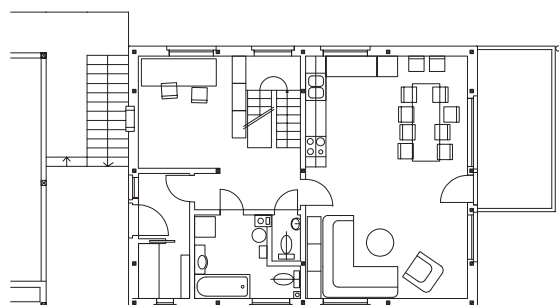
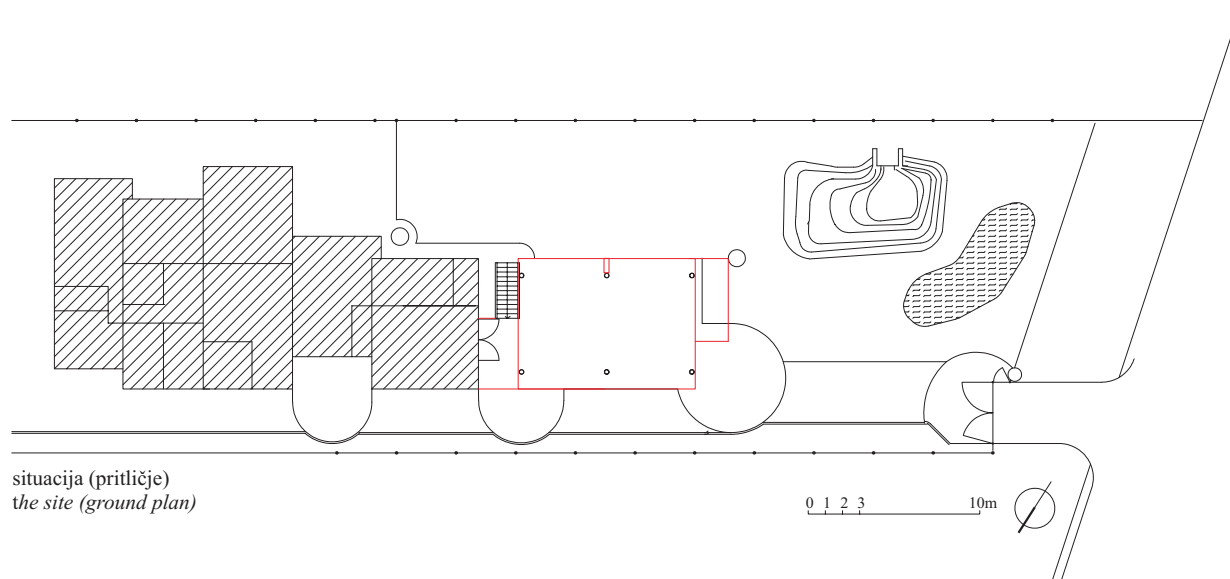
Slika 2: Nosilna konstrukcija.
The load-bearing structure.

Slika 3: Pogled na objekt s ceste (podnevi).
A view of the building from the street (daylight).

Slika 4: Pogled na objekt s ceste (ponoči).
A view of the building from the street (night).

Slika 5: Načrti (situacija, tlorsi, fasade).
Plans (ground plan, layouts, elevations).

0 1 2 3 10m

Slika 6: Kuhinja.
The kitchen.

Slika 8: Jedilni kot.
The dining area.

Slika 10: Otroška soba.
The children's room.

Slika 7: Nosilni steber strehe.
The roof's load-bearing column.

Slika 9: Stopnišče.
The staircase.